

DINE RETTIGHETER

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet

TIL DEG SOM BOR I INSTITUSJON OG OMSORGSSENTER

Å være sammen på institusjon kan være morsomt og lærerikt, men også kjedelig og slitsomt. Det er ikke alltid like lett.

Alle som bor i institusjon skal trives, ha det trygt og bli behandlet med respekt. De voksne på institusjonen har ansvar for at du får god omsorg og behandling – at du blir sett og hørt og opplever mestring. For at alle skal ha det trygt og godt på institusjonen, må alle ta hensyn til hverandre.

Når du bor på institusjon har du flere rettigheter; for eksempel har du rett til å bruke datamaskin og mobiletelefon og ha besøk av venner og familie. Dette heftet handler om rettighetene dine, men også om hvilke begrensninger de voksne kan sette. Hvilke begrensninger som kan settes, vil blant annet være avhengig av hvor gammel og moden du er, og hva som må til for å gi deg god omsorg og beskyttelse.

Hvis du er uenig eller misfornøyd med noe eller opplever at rettighetene dine ikke blir ivaretatt, kan du klage til fylkesmannen. Fylkesmannen skal passe på at de som jobber på institusjonen følger lover og regler og at du får god omsorg og behandling. De voksne skal informere deg om hvordan du kan klage til fylkesmannen, og hjelpe deg med å klage dersom du vil det. Du kan også ringe, skrive brev eller snakke med fylkesmannen når de kommer på besøk i institusjonen.

Til denne brosjyren er det laget en film som viser situasjoner hvor ulike rettigheter blir tatt opp. Brosjyren og filmen skal sette i gang samtaler og diskusjoner om rettighetene dine, slik at du forstår hvorfor de voksne noen ganger setter grenser for deg eller for andre.

De voksne skal gjennomgå brosjyren med deg. Filmen kan vises for hele ungdomsgruppen eller bare for deg.

INNHold

DU HAR RETT TIL Å VITE HVORFOR DU ER PÅ INSTITUSJONEN	6
DU HAR RETT TIL TRYGGHET, TRIVSEL OG OMSORG	6
DU HAR RETT TIL Å LÆRE.....	6
DU HAR RETT TIL Å SE OPPLYSNINGER OM DEG SELV.....	9
DU HAR RETT TIL Å FÅ HJELP TIL Å TA VARE PÅ PENGENE OG EIENDELENE DINE	9
DU HAR RETT TIL Å BESTEMME I PERSONLIGE SPØRSMÅL.....	10
DU HAR RETT TIL MEDISINSK TILSYN OG BEHANDLING	11
DU HAR RETT TIL Å BEVEGE DEG FRITT INNENFOR OG UTENFOR INSTITUSJON	12
TILBAKEFØRING VED RØMMING	15
DU HAR RETT TIL SAMVÆR OG BESØK	16
DU HAR RETT TIL Å BENYTTE ELEKTRONISKE KOMMUNIKASJONSMIDLER	19
DU HAR RETT TIL Å SENDE OG MOTTA POST.....	20
KROPPSVISITASJON OG RANSAKING	21
BESLAGLEGGING	23
RUSMIDDELTESTING	24
FORBUD MOT TVANG ELLER MAKT	27
FORBUD MOT Å BEGRENSE RETTIGHETENE DINE	28
FØR OG ETTER 18 ÅR	30
GENERELL INFORMASJON OM HVOR DU FINNER UT MER OM DINE RETTIGHETER.....	30
SKJEMA FOR EGNE NOTATER	31

FARGENES BETYDNING

I brosjyren brukes farger som forklarer hvilke rettigheter du har og hvilke begrensninger som kan settes.

GRØNN: Rettigheter.

GUL: Mindre begrensninger som institusjonen kan sette for å gi deg god omsorg, og for at alle på institusjonen skal ha det trygt og trives.

ORANGE: Større begrensninger (tvang) som institusjonen kan sette når det er nødvendig for å beskytte deg eller andre i akutte situasjoner eller mot at du f.eks. bruker rusmidler.

RØD: Større begrensninger (tvang) som kan settes når du bor i institusjon på grunn av store utfordringer med for eksempel rus eller kriminalitet (barnevernloven §§ 4-24, 4-26 og 4-25 2. ledd), og som er nødvendig for å gi deg god hjelp og behandling.

LILLA: Større begrensninger (tvang) som kan settes for å beskytte deg, når du mot din vilje bor i institusjon på grunn av menneskehandel (barnevernloven § 4-29).

DU HAR RETT TIL

Å VITE HVORFOR DU ER PÅ INSTITUSJONEN

De voksne skal forklare deg hvorfor du er på institusjonen. Om det er mulig, skal de voksne fortelle deg hvor lenge du skal bli der og hva som skal skje etterpå.

DU HAR RETT TIL

TRYGGHET, TRIVSEL OG OMSORG

Du har rett til å føle deg trygg på institusjonen. De voksne har ansvar for at alle opplever trygghet og trivsel. For at alle skal ha det trygt og godt, må alle ta hensyn til hverandre.

De som jobber på institusjonen skal bry seg om deg og de skal ta godt vare på deg. De skal møte deg på en god måte og hjelpe deg når du trenger hjelp. De skal gjøre det de kan for at du skal trives og utvikle deg i en positiv retning.

DU HAR RETT TIL

Å LÆRE

Skolegang og utdanning er viktig for fremtiden din. Du har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Når du er 15 år, kan du velge utdanning selv. Har du fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring har du etter søknad rett til tre års videregående opplæring. Dersom du er uten lovlig opphold i Norge, har du ikke rett til videregående opplæring. Er du asylsøker, kan du få tilbud om videregående opplæring mens søknaden om opphold behandles.

Institusjonen skal arbeide aktivt for at du følger opp skole- og opplæringstilbud. De voksne skal hjelpe deg med lekser, og samarbeide godt med skolen. Skolen og de voksne på institusjonen skal hjelpe deg slik at du opplever motivasjon og mestring på skolen.

DU HAR RETT TIL

Å SE Opp LySNINGER OM DEG SELv

Når du bor i institusjon, har du rett til å se hva som er skrevet om deg. Dette kan for eksempel være ulike rapporter, beslutninger og planer som gjelder deg.

Noen ganger kan de voksne på institusjonen nekte deg å se opplysninger som er skrevet om deg. Det kan for eksempel gjelde visse opplysninger om helsen din eller opplysninger om personer som står deg nær og som det ikke er bra for deg å vite noe om.

Dersom de voksne nekter deg å se opplysninger om deg selv, skal de informere deg og forklare deg hvorfor du ikke får se opplysningene. Dersom du er uenig kan du klage til fylkesmannen, og de voksne skal hjelpe deg med å klage om du vil det.

DU HAR RETT TIL

Å FÅ Hj ELp TIL Å TA vARE pÅ p ENGENE OG EIENDELENE DINE

Når du bor i institusjon har du rett til å få hjelp til å ta vare på pengene og eiendelene dine. Institusjonen skal skrive en liste eller gi deg en kvittering på hvilke eiendeler de passer på for deg.

Dersom du er over 15 år og har tjent egne penger eller har fått penger av andre (for eksempel foreldre eller andre familiemedlemmer) til eget forbruk, kan du som regel selv bestemme hva du vil bruke pengene til.

DU HAR RETT TIL

Å BESTEMME I PERSONLIGE SPØRSMÅL

Du har alltid rett til å si din mening. De voksne på institusjonen skal høre på hva du har å si. Du skal informeres og du har rett til å uttale deg før det tas avgjørelser som gjelder deg. For eksempel; hva du vil drive med på fritiden og hvordan du vil innrede og ha det på rommet ditt.

De voksne kan noen ganger begrense din rett til å bestemme i personlige spørsmål. De voksne skal da ta hensyn til meningene dine alt etter hvor gammel og moden du er, og at du og alle andre på institusjonen skal ha det trygt og trives. Henger du for eksempel opp plakater i fellesrommene som støter andre, kan de voksne be deg om ta de ned.

Du har rett til å påvirke hvordan oppholdet ditt på institusjonen skal være. Du har også rett til å være med i møter som angår deg, og rett til å uttale deg og si din mening når planer – for eksempel handlingsplanen eller oppfølgingsplanen din – skal lages og endres.

De voksne på institusjonen skal ta hensyn til og vise respekt for hva du og din familie tror på, og det du og din familie synes er viktig. Du har rett til å tenke og tro det du vil. Når du er 15 år, kan du selv melde deg inn og ut av trossamfunn. De voksne på institusjonen skal hjelpe deg slik at du kan ta vare på din etniske og kulturelle bakgrunn og beholder språket ditt.

Alle som bor på institusjonen har rett til å komme med forslag og bli tatt med på råd om hvordan innholdet i tilbudet på institusjonen kan være. Det kan for eksempel være felles fritidsaktiviteter, hva dere skal spise til middag og hvilke husordensregler som skal gjelde.

DU HAR RETT TIL MEDISINSK TILSYN OG BEHANDLING

Du har rett til nødvendig medisinsk tilsyn og behandling når du bor på institusjon.

Institusjonen skal sørge for at du får nødvendige helsetjenester. Det kan for eksempel være at du har behov for legehjelp, psykologhjelp eller time hos tannlege.

Hvis du føler deg syk, er det viktig at du forteller det til en voksen på institusjonen. En voksen skal følge deg og være sammen med deg til legen eller sykehuset. Hvis du er akutt plassert, har institusjonen ansvar for at du får tilsyn av lege innen det første døgnet.

Når du er 16 år har du selv rett til å samtykke til helsehjelp. Når du er 12 år har du rett til å si din mening i alle spørsmål som angår din helse. Det skal legges vekt på meningene dine etter hvor gammel og moden du er.

Hvis du er syk og kanskje må være hjemme fra skolen, skal de voksne passe godt på deg.

DU HAR RETT TIL

Å BEVEGE DEG FRITT INNENFOR OG UTENFOR INSTITUSJON

Når du bor på institusjon har du rett til å gå hvor du vil både innenfor og utenfor institusjonen. De voksne skal sammen med deg legge til rette for at du kan gjøre de tingene du liker – for eksempel trene, treffe venner og delta i fritidsaktiviteter.

Når du bor på institusjon har de voksne ansvar for deg, og skal passe godt på deg og de andre ungdommene. Noen ganger kan de voksne sette grenser for hvor du kan bevege deg, fordi det kan være utrygt eller at du oppsøker miljøer og personer som ikke er bra for deg. Dette kan for eksempel være rus- eller kriminelle miljøer.

De voksne kan også noen ganger nekte deg å være på rommet til en annen ungdom, dersom han/hun plager, mobber eller utnytter deg.

Hvilke begrensninger de voksne kan sette, er avhengig av hvor gammel og moden du er, og at du og alle andre på institusjonen skal ha det trygt og trives. De voksne skal forklare deg hvorfor de setter slike grenser.

NÅR DU BOR I INsTITUsj ON ETTER BARNEVERNLOVEN §§ 4-24, 4-26 OG 4-25 2.LEDD

Hvis du bor på barneverninstitusjon på grunn av store utfordringer med for eksempel rus eller kriminalitet, kan voksne begrense din rett til å gå hvor du vil mer. De kan sette grenser for hvor du kan gå, både innenfor og utenfor institusjonens område, om det er nødvendig for å gi deg god hjelp og behandling. Det kan for eksempel være om de voksne mistenker at du kjøper rusmidler, eller at det er fare for at du kan gjøre kriminelle handlinger utenfor institusjonen. Det kan også være om du oppholder deg på rommet sammen med en annen ungdom som påvirker deg på en uheldig måte.

Når de voksne har bestemt at du for en periode ikke kan bevege deg fritt innenfor eller utenfor institusjonens område, skal de treffe vedtak og skrive en tvangsprotokoll som skal vises til fylkesmannen. De voksne kan ikke bestemme dette lenger enn 14 dager av gangen. vedtaket og tvangsprotokollen har du rett til å se og si din mening om. Du kan klage til fylkesmannen, og de voksne skal hjelpe deg med å klage dersom du vil det.

NÅR DU BOR I INsTITUsj ON ETTER BARNEVERNLOVEN § 4-29

Dersom du mot din vilje bor i institusjon på grunn av menneskehandel, kan leder av barneverntjenesten, påtalemyndigheten eller fylkesnemnda bestemme at du ikke kan bevege deg fritt utenfor institusjonens område. De kan også sette begrensninger for hvem som skal få vite hvor du er. Institusjonen må da følge opp det som er bestemt. Dette gjøres for å hindre at personer som vil deg vondt, kan finne deg og utnytte deg til menneskehandel.

TILBAKEFØRING ved RØMMING

Om du drar fra institusjonen uten å ha avtale eller ikke kommer tilbake til avtalt tid, skal de voksne lete etter deg, og ringe rundt til dine bekjente for å finne ut hvor du er. Hvis de ikke får kontakt med deg eller finner deg, skal de voksne varsle barneverntjenesten og politiet.

ved rømming er det institusjonen som har hovedansvar for å hente deg tilbake. Dette skal i utgangspunktet skje frivillig. Du kan også hentes tilbake mot din vilje dersom plasseringsgrunnet gir adgang til det. Dette skal skje så hensynsfullt som mulig.

Når du er tilbake til institusjonen, skal de voksne alltid skrive en rapport.

Du har rett til å lese og si din mening om det som står i rapporten. Hentes du tilbake mot din vilje, skal det i tillegg skrives en tvangsprotokoll, hvor de voksne må begrunne hvorfor det var nødvendig å bringe deg tilbake til institusjonen mot din vilje.

Tvangsprotokollen har du rett til å se og si din mening om, og du kan klage til fylkesmannen. De voksne skal hjelpe deg med å klage dersom du vil det.

DU HAR RETT TIL SAMVÆR OG BESØK

Du har rett til å få besøk og være sammen med venner og familie. De voksne skal hjelpe deg og legge til rette for at du kan ha gode samvær og besøk.

Når du bor i institusjon, kan de voksne aldri nekte deg besøk av saksbehandleren din, advokaten din, legen og psykologen din, fylkesmannen eller en prest, imam eller lignende.

Noen ganger kan institusjonen bestemme at du ikke får ha besøk. Dette kan for eksempel være besøk av en venn som er ruset eller som kan utsette deg eller de andre for fare. De voksne kan også si nei til overnattingsbesøk av venner og kjærester, dersom dette ikke er trygt for deg. De voksne skal da ta hensyn til hvor gammel og moden du er og din og alle andres trygghet og trivsel.

Leder av barneverntjenesten og fylkesnemnda kan bestemme at du ikke kan ha besøk av foreldrene dine. Institusjonen må da følge opp det som er bestemt.

NÅR DU BOR I INsTITUsj ON ETTER BARNEVERNLOVEN §§ 4-24, 4-26 OG 4-25 2.LEDD

Når du bor i barneverninstitusjon på grunn av store utfordringer med for eksempel rus eller kriminalitet, kan de voksne nekte deg å få besøk, om det er nødvendig for at du skal få god hjelp og behandling. Dette kan for eksempel være for å hindre besøk av venner fra rusmiljø eller kriminelt miljø som påvirker deg negativt.

Når de voksne har bestemt at du for en periode ikke får ha besøk, skal de treffe vedtak og skrive en tvangsprotokoll som skal vises til fylkesmannen. De voksne kan ikke bestemme dette lenger enn 14 dager av gangen. De voksne kan heller ikke nekte deg å få besøk dersom det i enkelte tilfeller vil være urimelig overfor deg. Vedtaket og tvangsprotokollen har du rett til å se og si din mening om. Du kan klage til fylkesmannen, og de voksne skal hjelpe deg med å klage dersom du vil det.

NÅR DU BOR I INsTITUsj ON ETTER BARNEVERNLOVEN § 4-29

Når du mot din vilje bor i institusjon på grunn av menneskehandel, kan leder av barneverntjenesten, påtalemyndigheten eller fylkesnemnda begrense hvem du kan ha besøk av på institusjonen. Institusjonen må da følge opp det som er bestemt. Dette gjøres for å hindre at personer som vil deg vondt, kan finne deg og utnytte deg til menneskehandel.

DU HAR RETT TIL

Å BENYTTE ELEKTRONISKE KOMMUNIKASJONSMIDLER

Hvis du har mobiltelefon eller datamaskin har du rett til å ta med deg dette til institusjonen. De voksne har ikke lov til å sjekke tekstmeldingene eller loggen på telefonen eller datamaskinen uten at du har gitt lov til det.

Når du bor i institusjon, kan de voksne aldri nekte deg å snakke med saksbehandleren din, advokaten din, legen og psykologen din, fylkesmannen eller en prest, imam eller lignende.

Om du bruker mobilen eller datamaskinen på en måte som ikke er bra eller utrygt for deg eller for andre, kan de voksne noen ganger begrense bruken. Dette kan for eksempel være dersom du bruker datamaskinen eller mobiltelefonen om natten, slik at det går ut over skolearbeid eller forstyrrer de andre. Det kan også være at du bruker sosiale medier (Twitter eller Facebook, Instagram eller andre chatteprogrammer) på en måte som kan skade deg selv eller andre, for eksempel til å planlegge kriminalitet, kjøpe rusmidler, mobbe eller legge ut bilder av andre på institusjonen uten de har gitt lov til det.

NÅR DU BOR I INSTITUTEJON ETTER BARNEVERNLOVEN §§ 4-24, 4-26 OG 4-25 2.LEDD

Når du bor i barneverninstitusjon på grunn av store utfordringer med for eksempel rus eller kriminalitet, kan de voksne nekte deg å bruke mobilen eller datamaskinen, om dette er nødvendig for at du skal få god hjelp og behandling. Dette kan for eksempel være for å hindre deg i å ha fortsatt kontakt med rusmiljø, eller dersom du bruker mobilen til å planlegge kriminalitet.

Når de voksne har bestemt at du for en periode ikke kan benytte elektroniske kommunikasjonsmidler, skal de treffe vedtak og skrive en tvangsprotokoll som skal vises til fylkesmannen. De voksne kan ikke bestemme dette lenger enn 14 dager av gangen. De voksne kan heller ikke nekte deg å bruke mobil og datamaskin dersom det i enkelte tilfeller vil være urimelig overfor deg. Vedtaket og tvangsprotokollen har du rett til å se og si din mening om. Du kan klage til fylkesmannen, og de voksne skal hjelpe deg med å klage dersom du vil det.

NÅR DU BOR I INSTITUTEJON ETTER BARNEVERNLOVEN § 4-29

Når du mot din vilje bor i institusjon på grunn av menneskehandel, kan leder av barneverntjenesten, påtalemyndigheten eller fylkesnemnda sette grenser for hvem du kan kommunisere med gjennom post, telefon eller annet kommunikasjonsutstyr. Institusjonen må da følge opp det som er bestemt. Dette gjøres for å hindre at personer som vil deg vondt, kan finne deg og utnytte deg til menneskehandel.

DU HAR RETT TIL Å SENDE OG MOTTA pOST

Du har rett til å sende og motta post. De voksne kan bare lese posten din dersom du gir lov til det. Dette gjelder også e-posten på datamaskinen eller tekstmeldingene på telefonen din.

Dersom du mottar brev eller pakke som de voksne har god grunn (begrunnet mistanke) til å tro inneholder rusmidler eller farlige gjenstander, kan institusjonen bestemme at posten din skal kontrolleres. Posten skal da åpnes av leder eller den leder har gitt lov. Posten skal åpnes mens du eller avsender er tilstede.

Før posten åpnes skal det treffes vedtak og skrives en tvangsprotokoll som skal vises til fylkesmannen. Vedtaket og tvangsprotokollen har du rett til å se og si din mening om. Dersom du er uenig i at posten din åpnes, kan du klage til fylkesmannen. Institusjonen må da vente med å åpne posten din til etter at klagen din er ferdig behandlet av fylkesmannen.

kRO ppsv IsITAsj ON OG RANsAkING

Hvis de voksne har god grunn (begrunnet mistanke) til å tro at du gjemmer narkotika, brukerutstyr, alkohol eller farlige gjenstander, enten på rommet ditt eller at du har det på kroppen din, kan institusjonen bestemme å kroppsvisitere deg og ransake rommet ditt og eiendelene dine. Det er bare leder eller den som leder har gitt lov som kan bestemme dette. Dersom de voksne har god grunn til å tro at du gjemmer tyvegods eller skadelige medikamenter som dopingmidler eller store doser tabletter, gjelder det samme.

Både kroppsvisitasjon og ransaking skal gjennomføres på en så hensynsfull måte som mulig. De voksne kan undersøke kroppens overflater og gå gjennom klærne dine. De voksne kan også undersøke om du har gjemt noe i munnen.

ved kroppsvisitasjon kan både du og den voksne som skal foreta kroppsvisitasjonen kreve at det skal være to voksne tilstede. De voksne skal alltid ha samme kjønn som deg. Når de voksne ransaker eiendelene og rommet ditt, har du rett til å være tilstede.

ved kroppsvisitasjon og ransaking skal de voksne treffe vedtak og skrive en tvangsprotokoll som skal vises til fylkesmannen. vedtaket og tvangsprotokollen har du rett til å se og uttale deg om. Dersom du er uenig i kroppsvisitasjonen og ransakingen og måten den ble gjennomført på, kan du klage til fylkesmannen. De voksne skal hjelpe deg med å klage dersom du vil det.

BEs LAGLEGGING

Om de voksne har funnet farlige og ulovlige gjenstander (for eksempel våpen), ulovlige rusmidler (narkotika) og skadelige medikamenter (for eksempel dopingmidler og store doser tabletter), skal institusjonen gi dette til politiet. Hvis institusjonen har tatt fra deg for eksempel alkohol, kan dette helles ut. Tyvegods kan enten gis til politiet eller til den som eier det.

Når de voksne gjør beslag, skal det treffes vedtak og skrives en tvangsprotokoll som skal vises til fylkesmannen. vedtaket og tvangsprotokollen har du rett til å se og si din mening om. Dersom du er uenig i beslaget, kan du klage til fylkesmannen.

RU_s MIDDELTE_s TING

Alle som bor på institusjon kan gjøre avtale om å ta urinprøver under oppholdet. Å ta urinprøver frivillig kan være med å bevise at du ikke har ruset deg, og hjelpe deg til å si nei til rus.

Når du er over 15 år, kan du selv gjøre avtale om å ta urinprøver. Er du under 15 år, må foreldrene dine/vergen din også gi samtykke. Er du under 15 år og barneverntjenesten har tatt over omsorgen for deg, er det barneverntjenesten som må gi samtykke i tillegg til deg. Bor du på omsorgssenter, er det regionkontoret som skal samtykke.

Du har rett til å få informasjon om reglene for urinprøvetaking og hvordan slike prøver skal tas, før du inngår en avtale. Avtale om å ta urinprøver skal alltid være skriftlig. Du har rett til å trekke samtykket ditt om å ta urinprøver når som helst.

Når du avlegger urinprøve, skal de voksne alltid skrive en tvangsprotokoll hvor de må begrunne hvorfor urinprøve tas. Du har rett til å se tvangsprotokollen og si din mening. Tvangsprotokollen skal vises til fylkesmannen. Du har rett til å klage til fylkesmannen dersom du er uenig. De voksne skal hjelpe deg å klage dersom du vil det.

NÅR DU BOR I INSTITUSJON ETTER BARNEVERNLOVEN §§ 4-24, 4-26 OG 4-25 2.LEDD

Når du bor i barneverninstitusjon på grunn av store utfordringer med for eksempel rus eller kriminalitet, kan du avtale å ta urinprøver både ved inntak og under oppholdet på institusjonen.

Er du under 15 år, må foreldrene dine også gi samtykke til å ta urinprøver. Om barneverntjenesten har tatt over omsorgen for deg, er det barneverntjenesten som skal gi slikt samtykke. Er du over 15 år, kan du selv samtykke til å ta urinprøver.

Du har rett til å få informasjon om reglene for urinprøvetaking og hvordan slike prøver tas, før du gjør en avtale om å ta urinprøver. Avtalen skal alltid være skriftlig. Du har rett til å trekke samtykke om å ta urinprøver når som helst.

Noen ganger har fylkesnemnda bestemt at du skal avlegge urinprøver mens du bor på institusjonen. Institusjonen kan da kreve at du tar urinprøver slik fylkesnemnda har bestemt.

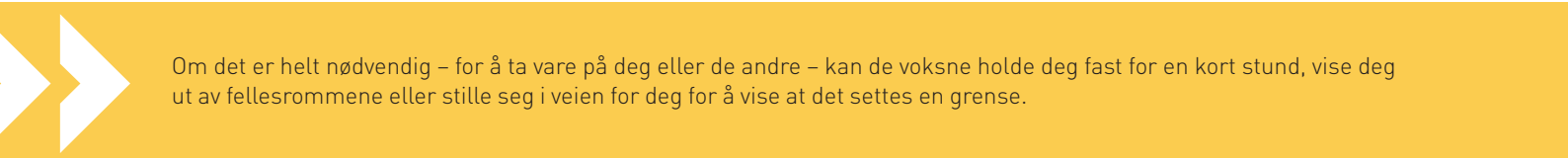

FORBUD MOT

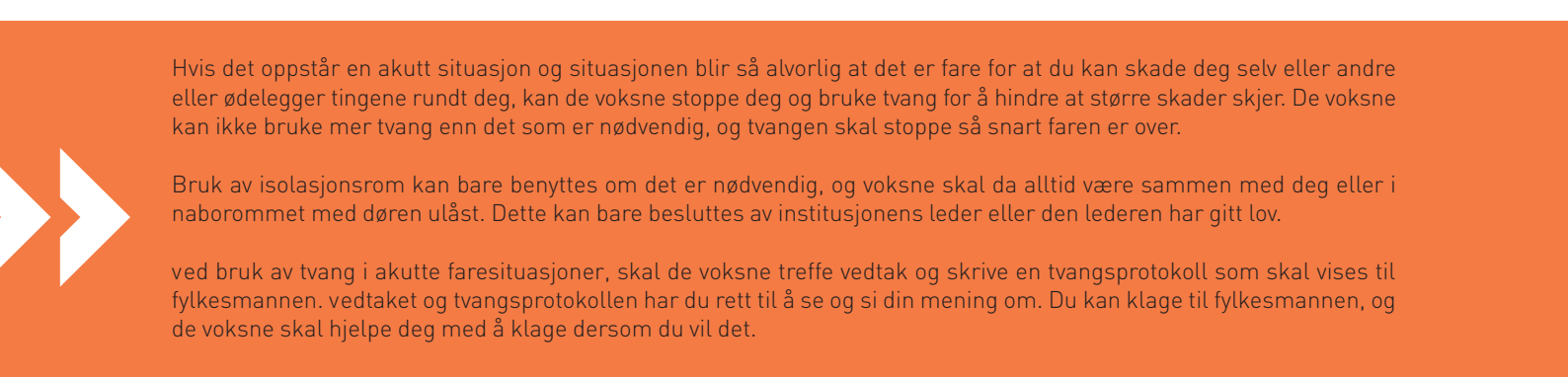
TVANG ELLER MAK T

Når du bor på barneverninstitusjon skal du behandles med respekt. Ingen voksne har lov til å straffe deg fysisk, låse deg inn på rommet, eller snakke stygt til deg.

Hvis du gjør noe galt, skal de voksne på institusjonen snakke med deg og forklare deg hvorfor det er galt. Dette for å hindre at det skjer igjen.

Om det er helt nødvendig – for å ta vare på deg eller de andre – kan de voksne holde deg fast for en kort stund, vise deg ut av fellesrommene eller stille seg i veien for deg for å vise at det settes en grense.

Hvis det oppstår en akutt situasjon og situasjonen blir så alvorlig at det er fare for at du kan skade deg selv eller andre eller ødelegger tingene rundt deg, kan de voksne stoppe deg og bruke tvang for å hindre at større skader skjer. De voksne kan ikke bruke mer tvang enn det som er nødvendig, og tvangen skal stoppe så snart faren er over.

Bruk av isolasjonsrom kan bare benyttes om det er nødvendig, og voksne skal da alltid være sammen med deg eller i naborommet med døren ulåst. Dette kan bare besluttes av institusjonens leder eller den lederen har gitt lov.

ved bruk av tvang i akutte faresituasjoner, skal de voksne treffe vedtak og skrive en tvangsprotokoll som skal vises til fylkesmannen. vedtaket og tvangsprotokollen har du rett til å se og si din mening om. Du kan klage til fylkesmannen, og de voksne skal hjelpe deg med å klage dersom du vil det.

FORBUD MOT Å BEGRENSE RETTIGHETENE DINE

vi har nå gått igjennom rettighetene dine. Rettighetene bygger på barnevernloven og rettighetsforskriften. De voksne på institusjonen har ikke lov til å gjøre avtaler med deg som begrenser rettighetene dine ut over det som er omtalt i denne brosjyren. Institusjonen kan heller ikke ha husordensregler eller rutiner som ikke ivaretar rettighetene dine.

Før og etter 18 år

Barnevernloven og rettighetsforskriften gjelder i utgangspunktet for barn under 18 år.

Har du fylt 18 år og frivillig bor i institusjon, må du samtykke til at institusjonen kan sette begrensninger og bruke tvang. Du må alltid følge husordensregler og rutiner, og respektere de avgjørelser voksne setter på grunn av trygghet og trivsel for alle på institusjonen.

Hvis du ble plassert i institusjon etter barnevernloven § 4-24 før du fylte 18 år, gjelder rettighetsforskriften også etter at du har fylt 18 år, så lenge du bor i institusjonen.

Om du vil vite mer

Hvis du synes noe av det som står her er vanskelig, kan du snakke med en av de voksne i institusjonen eller med fylkesmannen. Du vil finne kontaktopplysninger til din fylkesmann på fylkesmannen.no. Dersom du har spørsmål om rettighetene dine kan du også skrive til nettstedet ung.no (<http://www.ung.no/oss/>)

DU KAN OGSÅ FINNE MER INFORMASJON OM RETTIGHETENE DINE HER:

ung.no

bufetat.no

barneombudet.no

reddbarna.no

barnevernsbarna.no

forandringsfabrikken.no

Om vold og seksuelle overgrep:

handle-kraft.no/pdf/ung_8-12.pdf

handle-kraft.no/pdf/ung_13-18.pdf

Rettighetsforskriften:

<http://www.lovdatab.no/for/sf/bl/bl-20111115-1103.html>

Barnevernloven:

www.lovdatab.no/all/nl-19920717-100.html

Rundskriv om retningslinjer til rettighetsforskriften:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/rundskriv/20121/rundskriv-om-retningslinjer>

FYLkEsMANNEN

Navn:

Adresse:

E-post:

Telefon:

sAks BEHANDLEREN DIN I kOMMUNEN

Navn:

Adresse:

E-post:

Telefon:

MINE EGNE NOTATER:

Foto: **The poppe**. Alle bildene i denne brosjyren er illustrasjonsbilder

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet

bufetat.no